

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Prijedlog dodatka
Nacionalnom planu
oporavka i otpornosti
2021. – 2026.

travanj, 2025.

Sadržaj

Predgovor	3
UVOD	5
1. Opći ciljevi	5
2. Razlozi izmjena	6
PREDLOŽENE IZMJENE I DOPUNE REFORMI I INVESTICIJA	8
1. Gospodarstvo	8
C1.1. Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo.....	8
C1.2. Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo	9
C1.3. Unaprjeđenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom.....	10
C1.4. Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava	11
C1.5. Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom.....	11
2. Javna uprava, pravosuđe i državna imovina	12
C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave	12
C2.4. Unaprjeđenje upravljanja državnom imovinom	12
C2.5. Moderno pravosuđe spremno za buduće izazove	13
C2.6. Jačanje okvira za sprječavanje korupcije.....	13
C2.9. Jačanje okvira za javnu nabavu	13
3. Obrazovanje, znanost i istraživanje	14
C3.2. Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta	14
4. Tržište rada i socijalna zaštita	15
C4.1. Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti.....	15
C4.2. Unaprjeđenje mirovinskog sustava kroz povećanje adekvatnosti mirovina.....	15
C4.3. Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi	16
6. Obnova zgrada	17
C6.1. Obnova zgrada.....	17
7. REPowerEU	18
C7.1. Energetika i održivi promet	18

Predgovor

Dana 15. svibnja 2021. Hrvatska je službeno podnijela Europskoj komisiji svoj Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) kojem je Europska komisija dala pozitivnu ocjenu, a Vijeće EU-a 28. srpnja 2021. usvojilo Provedbenom odlukom o odobrenju ocjene NPOO-a Hrvatske.

Inicijalni NPOO s procijenjenim troškom od 6,4 milijardi eura donijet je s ciljem da se osigura socio-ekonomski oporavak i dugoročni razvoj Hrvatske nakon pandemije COVID-19 te obnova područja teško oštećenih u dva potresa koja su 2020. godine pogodila središnju Hrvatsku, s posljedicama u Zagrebu i okolici te na Banovini. U skladu s Uredbom o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, 31. kolovoza 2023. Hrvatska je dostavila Dodatak NPOO-u, odnosno izmijenjeni, ambiciozniji NPOO koji je uključio i poglavlje REPowerEU. Ukupna vrijednost izmijenjenog plana iznosi 10,04 milijardi eura, a sveukupna struktura plana sastoji se od pet komponenti, jedne inicijative i poglavlja REPowerEU, koje će se provesti kroz kombinaciju 235 ulaganja i reformi.

Za učinkovito rješavanje posljedica pandemije COVID-19 te energetske krize uzrokovane ruskom agresijom na Ukrajinu, kao i sa svrhom pokretanja zelene i digitalne tranzicije, Hrvatska je planiranim ulaganjima i reformama obuhvatila preporuke Vijeća EU koje su pokrivala područja poput pristupa financiranju; tržište rada, plaće i određivanje plaća; smanjenje siromaštva i socijalnu uključenost; znanost i obrazovanje; zdravstvenu zaštitu; istraživanje i inovacije; energetiku i klimatske promjene; prijevoz; zelenu i digitalnu tranziciju; poslovno okruženje; poduzeća u državnom vlasništvu; pravosuđe i sprječavanje korupcije.

Glavni ciljevi ovih izmjena NPOO-a odnose se na ciljane i ograničene prilagodbe postojećeg NPOO-a sukladno članku 21. Uredbe o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, kako bi se osiguralo da se sve predložene reforme i povezane investicije provedu sukladno rokovima koji su definirani zakonodavnim okvirom kojim je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF).

Dosadašnja provedba pokazuje da Hrvatska sve predviđene reforme i ulaganja ostvaruje učinkovito. Nakon intenzivnog rada svih resora i drugih sudionika u provedbi NPOO-a, do sada je ukupno ispunjeno 236 pokazatelja (od ukupno 436), od čega je EK već potvrdila uspješno izvršenje za 157 reformskih i investicijskih pokazatelja od planiranih 157 kroz prvih pet realiziranih tranši NPOO-a temeljem kojih je Hrvatskoj uplaćeno 4,5 milijardi eura za provedbu reformi i investicija. U prosincu 2024. Hrvatska je podnijela i šesti zahtjev za plaćanje na temelju 26 ispunjena pokazatelja te se uskoro očekuje uplata šeste tranše čime će se dosegnuti 5,3 milijardi eura uplata iz EU proračuna. Sredstva se koriste za izgradnju dječjih vrtića, osnovnih škola, centara za starije osobe, zatim turističke, zdravstvene i prometne infrastrukture, projekte na području energetike, vodoopskrbe, turizma, znanosti, obnove od potresa.

Uspješna provedba NPOO-a doprinosi stalnom porastu BDP-u Hrvatske, koji prema zadnjim podacima DZS-a za 2024. godinu bilježi porast od 3,9%, što čak nadilazi i inicijalne vrlo pozitivne projekcije rasta od 3,6% u 2024. godini. Također, svim dosadašnjim postignućima ostvaren je i napredak od ne-investicijskog rejtinga do A kategorije kreditnog rejtinga koji je ostvaren rekordno brzo u odnosu na druge zemlje, što je veliko priznanje svim naporima, poduzetim reformama i postignutim rezultatima. Ovim izmjenama NPOO-a predviđa se doprinos od 38,56% klimatskim mjerama, uključujući poglavlje REPowerEU, dok poglavlje REPowerEU pojedinačno doprinosi klimatskim ciljevima u iznosu od 62,63%, čime se premašuje minimalni prag od 37% kako je zajamčeno Uredbom o uspostavi RRF-a. Digitalne

aktivnosti i dalje su malo iznad referentne vrijednosti RFF-a, s 20,1% planiranih rashoda, isključujući poglavlje REPowerEU. NPOO također pridonosi horizontalnim prioritetima, odnosno očuvanju jednakosti i socijalne uključenosti, demografskoj revitalizaciji te teritorijalnoj koheziji.

UVOD

1. Opći ciljevi

Glavni cilj predmetnih izmjena su ciljne i ograničene prilagodbe NPOO-a sukladno članku 21. Uredbe o uspostavi RRF-a, kako bi se osiguralo da se sve predložene reforme i povezane investicije provedu do kraja 2026. sukladno rokovima koji su definirani zakonodavnim okvirom kojim je uspostavljen RRF.

Predložene izmjene odnose se na administrativne ili tehničke prilagodbe, prilagodbe rokova ili dorade zahtjeva koji su stavljani pred Hrvatsku, a koji se u trenutku pripreme NPOO-a nisu mogli uzeti u obzir prilikom definiranja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u Provedbenoj odluci Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske.

Dio izmjena proizlazi iz promijenjenih objektivnih okolnosti koje su proizašle iz provedbe NPOO-a.

Naime, promjene tržišnih okolnosti u odnosu na okolnosti iz razdoblja pregovaranja i usvajanja NPOO mjera, utjecale su i nadalje utječu na nemogućnost ostvarenje pojedinih ciljanih vrijednosti. Naime, oporavak globalnog gospodarstva od pandemije COVID-19, globalni rast troškova energije, sirovina i usluga povezano s ruskom agresijom na Ukrajinu utječe i na porast vrijednosti investicijskih projekata. Pored više opće stope inflacije, porast cijena posebice je vidljiv u pogledu cijena građevinskih radova i usluga koje su u razdoblju od 2020. do 2024. zabilježile rast od 24,4%. Pored globalnih kretanja, rastu cijena građevinskih usluga u Hrvatskoj pridonijela su i dva snažna potresa zabilježena na području grada Zagreba i središnje Hrvatske koja su utjecala na rast potražnje i općenito porast troškova investicijskih projekata što znači da poduzetnicima sada trebaju veća financijska sredstva kako bi realizirali svoje investicijske projekte. Porast prosječne vrijednosti investicija, unatoč činjenici da je s istima realiziran planirani volumen investicija, negativno utječe na broj investicijskih projekata koje je moguće ostvariti s raspoloživim NPOO sredstvima. Dodatni snažni negativni utjecaj na ostvarenje dijela ciljanih vrijednosti imao je i rast tržišnih kamatnih stopa zbog čega je primjerice HBOR odobrio manji broj subvencija kamata nego što je inicijalno planirao, jer su odobrene subvencije bile većeg iznosa nego što je inicijalno planirano. Ujedno, rast tržišnih kamatnih stopa utjecao je i na promjene u interesu gospodarskih subjekata prema pojedinim vrstama financijskih instrumenata.

Također, potrošnja sredstava ovisi o iskazanom interesu korisnika koje varira zbog brze promjene digitalnog okruženja i promijenjenih okolnosti u odnosu na razdoblje kada se NPOO pripremao. Predlaže se usvajanje prilagođenih pokazatelja koji bolje odražavaju izravni učinak reformi uzimajući u obzir šire makroekonomske ili tržišne okolnosti, kao i preraspodjelu sredstava s onih za koje se pokazalo da projekti nisu troškovno prihvatljivi ili zahtijevaju duže razdoblje provedbe.

Predmetne izmjene predstavljaju i plan preraspodjele raspoloživih sredstava za ostvarivanje sljedećih ciljeva koji ujedno predstavljaju i strateške politike Vlade:

1. poboljšati mjere zaštite od poplava

2. nastaviti ulaganja kroz programe razvoja javne odvodnje otpadnih voda te programe razvoja javne vodoopskrbe
3. smanjiti digitalni jaz u Hrvatskoj povećanjem nacionalne širokopolasne pokrivenosti gigabitnom povezivosti na područjima na kojima nema dovoljno komercijalnog interesa
4. poboljšanje pristupa pravosuđu i osiguranje učinkovitosti u trgovačkim postupcima i upravnim sporovima
5. razvoj sustava programskih sporazuma za financiranje sveučilišta i znanstvenih instituta usmjerenih na inovacije, istraživanje i razvoj
6. energetska obnova zgrada.

Svim predloženim izmjenama, cilj je zadržati postojeću razinu ambicioznosti i sveobuhvatnosti NPOO-a.

2. Razlozi izmjena

U skladu s člankom 21. Uredbe o uspostavi RRF-a predlaže se izmjena NPOO-a zbog sljedećih okolnosti:

Utjecaj inflacije	
C2.5. R1-I4	Projektiranje i provedba projekta Trga pravde u Zagrebu za poboljšanje pristupa pravosuđu i učinkovitost trgovačkih postupaka i upravnih sporova
Promjene tržišnih okolnosti	
C1.1.1. R4-I2	Financijski instrument za mikro, mala i srednja poduzeća
C1.1.1. R4-I3	Financijski instrument za poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i velika poduzeća
C1.3. R3-I1	Program razvoja javne odvodnje otpadnih voda
C1.3. R3-I2	Program razvoja javne vodoopskrbe
C4.1. R1	Razvoj i provedba novih ciljanih mjera aktivne politike zapošljavanja za potrebe zelene i digitalne tranzicije tržišta rada
C4.3. R1	Transparentnost i adekvatnost socijalnih naknada u sustavu socijalne zaštite
Promjene u dinamici provedbe zbog dodatnih zahtjeva/koraka u provedbi	
C1.4. R1-I5	Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu (e-ADR)
C2.3. R3-I6	Ulaganje u mreže državne informacijske infrastrukture
C2.4. R2	Poboljšanje korporativnog upravljanja u državnim poduzećima od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i poduzećima u većinskom vlasništvu središnje države
Postojanje bolje alternative pogodnije za ostvarenje ciljeva politike reforme ili ulaganja	
C1.3. R2-I2	Program sanacije zatvorenih odlagališta i lokacija onečišćenih opasnim otpadom
C2.3. R2- I1	Uspostava središnjeg sustava interoperabilnosti
C2.3. R3- I8	Izrada digitalne mobilne platforme
C2.9. R3	Inovativna javna nabava
C4.2. R1	Povećanje adekvatnosti mirovina kroz nastavak mirovinske reforme
Dodatna podrška ostvarenju cilja reforme	
C1.3. R1-I3 (C1.3. R1-I4)	Program smanjenja rizika od katastrofa
C2.3. R4-I1	Provedba projekata u sklopu Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopolasnog pristupa na područjima na kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja

C3.2. R1-I1	Razvoj sustava programskih sporazuma za financiranje sveučilišta i znanstvenih instituta usmjerenih na inovacije, istraživanje i razvoj
C6.1. R1-I1	Energetska obnova zgrada
Ostvarenje cilja reforme prije planiranog roka	
C1.1.2. R2-I3	Bespovratne potpore za novoosnovana poduzeća
C1.4. R2-I4	Modernizacija dionice Zagreb Kustošija-Zagreb ZK-Zagreb GK
C1.4. R5-I1	Elektrifikacija i ozelenjivanje sustava za prihvat i otpremu te električno napajanje zrakoplova u Zračnoj luci Zadar
C1.5. R3-I1	Uspostava digitalnih javnih usluga
C2.4. R4	Nastavak privatizacije poduzeća u državnom vlasništvu koja nisu od posebnog interesa za Hrvatsku
C2.6. R1	Povećanje učinkovitosti, koherentnosti i otvorenosti nadležnih tijela u borbi protiv korupcije kroz digitalizaciju, jačanje transparentnosti i unapređenje koordinacije
C2.6. R1-I2	Digitalizacija etičkog sustava državnih službenika
C2.9. R2	Jačanje sustava pravne zaštite u javnoj nabavi
C4.1. R4	Unaprjeđenje radnog zakonodavstva
C4.2. R1	Povećanje adekvatnosti mirovina kroz nastavak mirovinske reforme
C7.1. R1-I2	Uspostava gospodarstva temeljenog na vodiku (kroz Dolinu vodika Sjeverni Jadran)

PREDLOŽENE IZMJENE I DOPUNE REFORMI I INVESTICIJA

KOMPONENTA

1. Gospodarstvo

C1.1. Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo

Prijedlog izmjena

1. Prilagodba pokazatelja - U dijelu financijskih instrumenata za mikro, mala i srednja poduzeća broj plasmana smanjuje se s 500 odobrenih plasmana na 350 plasmana, a u dijelu financijskih instrumenata za poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i velika poduzeća inicijalnih 150 odobrenih projekata zamjenjuje se s novim pokazateljem od 75 projekata. Radi se o sljedećem: HBOR-u je u okviru četiri NPOO mjere povjeren mandat za provedbu 6 financijskih instrumenata (dalje u tekstu: FI) za čiju provedbu je NPOO-om predviđen iznos od 256 milijuna eura. Globalni rast troškova utjecao je na porast vrijednosti investicijskih projekata i rast tržišnih kamatnih stopa. HBOR je po svim mjerama u rokovima ostvario zadane ključne etape (*milestone*), dok je ispunjenje ciljnih vrijednosti po predmetnim financijskim instrumentima predviđeno za Q2/2026, odnosno za zadnju tranšu NPOO sredstava. Provedba FI se do sada pokazala vrlo uspješnom te je HBOR u okviru FI odobrio 437 kredita ukupne vrijednosti veće od 648 milijuna eura kredita čime je podržano preko 1,2 milijardi eura investicijskih ulaganja privatnog i javnog sektora. Dakle, investicije provedene u okviru NPOO mjera već su sada 4,6 puta veće od inicijalno uloženi 256 milijuna eura, uz napomenu kako su pojedine mjere još uvijek u provedbi i kako će konačni volumen podržanih investicija biti još i veći. Također važno je napomenuti kako je u skladu s ciljevima RRF-a u podržanim investicijama velik udio "zelenih" ulaganja.

S jedne strane pokazatelj #22 (vezan uz mjeru C.1.1.1. R4-I4) utvrđen je kao volumen odobrenih plasmana, što je najprimjereniji pokazatelj uspješnosti financijskih aktivnosti te je isti već sada ostvaren. HBOR je u okviru predmetnog FI iskoristio 24,8 milijuna eura subvencija kamata za javni sektor (93% ukupno raspoložive alokacije subvencija kamata za javni sektor) kroz odobrenje 76 kredita u iznosu 185,4 milijuna eura, pri čemu ukupna vrijednost investicija uz vlastita sredstva investitora i druge izvore financiranja podržanih u okviru predmetnog FI iznosi 377,9 milijuna eura.

Ukoliko usporedimo iskorištena sredstva subvencija kamata za javni sektor u odnosu na ukupni iznos odobrenih kredita odobrenih uz predmetnu subvenciju kamate ostvareni multiplikator po ovom FI iznosi 7,5. Ukoliko iskorištena sredstva subvencija kamata za javni sektor usporedimo s vrijednosti ukupno podržanih investicija, ostvareni multiplikator po ovom FI iznosi 15,2 iz čega proizlazi da je sa svakim eurom odobrenih subvencija kamata u konačnici podržano 15,2 eura investicija. Uvažavajući veći broj zaprimljenih zahtjeva po mjeri

C.1.1.1. R4-I4, HBOR je obustavio zaprimanje novih zahtjeva te je u procesu obrade preostalih kreditnih zahtjeva te se očekuje da će se po obradi preostalih zahtjeva u potpunosti iskoristiti sredstva FI-a.

S druge strane, u pogledu mjera C.1.1.1. R4-I2 pokazatelj je utvrđen, ne kao volumen odobrenih plasmana, već kao broj odobrenih plasmana na način da je za oba FI-a razvijena u okviru mjere C.1.1.1. R4-I2 Provedbenom odlukom Vijeća (CID) utvrđen zajednički pokazatelj u iznosu 500 odobrenih plasmana MSP subjektima. Unatoč uvodno istaknutom velikom interesu gospodarskih subjekata za korištenjem sredstava po oba FI-a razvijena u okviru mjere C.1.1.1. R4-I2 i unatoč činjenici da su do sada u okviru oba FI-a ostvareni volumeni financijskih aktivnosti (volumen odobrenih plasmana) veći od inicijalno planiranih, uslijed objektivnih okolnosti predlaže se izmjena pokazatelja po mjeri C.1.1.1 R4-I2.

2. Predlaže se pomicanje roka provedbe pokazatelja #30 Dodjela potpore za poticanje rasta novoosnovanih poduzeća u sektorima visoke tehnologije i znanja s Q2/2025 na Q4/2024 s obzirom na to da je ulaganje dovršeno prije roka te prebacivanje u sedmu tranšu radi ubrzanja apsorpcije RRF sredstava.
3. U vezi s Potporom za digitalnoinovacijske centre (EDIH) pokazatelj kako je trenutno utvrđen NPOO-m je ispunjen prije roka, no, predlaže se brisanje, jer apsorpcija sredstava ovisi isključivo o interesu korisnika te unatoč svim nastojanjima, trenutna apsorpcija iznosi 29% i neizvjesno je u kojem će opsegu biti realizirana planirana potrošnja sredstava tj. koliko će biti interes za EDIH usluge. Projekt će se nastaviti provoditi kroz DEP (*Digital Europe Programme*). Razlog su nove smjernice Komisije prema kojima bi u kontekstu mjera koje se financiraju iz dva različita EU izvora predmetni pokazatelj trebao redefinirati u proračunski cilj što otežava praćenje i verifikaciju izvršenja pokazatelja.

C1.2. Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo

Prijedlog izmjena

1. Predlaže se administrativna prilagodba za ciljnu vrijednost #42 Dodatnih 1 500 MW kapaciteta obnovljivih izvora energije priključeno je na mrežu (1500 MW), na način da pokazatelj bude premješten pod reformu C1.2. R1 Dekarbonizacija energetskega sektora te da se kod/šifra pokazatelja utvrdi na razini reforme, a ne investicije, s time da ciljana vrijednost ostaje nepromijenjena u sadržaju i roku porvedbe.

C1.3. Unaprjeđenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom

Prijedlog izmjena

1. Za Program smanjenja rizika od katastrofa realocira se dodatnih 39.479.942 eura iz oslobođenih sredstava zajma čime se istovremeno jača ambicija mjere i zadržava jednaka ambicija cjelokupnog plana. Predmetna sredstva koristila bi se za daljnja ulaganja u provedbu investicijskih projekata koji se odnose na programske sastavnice Smanjenja rizika od štetnog djelovanja voda na području RH i programske sastavnice Revitalizacija slatkovodnih sustava s obzirom da se ovakva vrsta ulaganja može završiti do kraja kolovoza 2026. godine. Radi se identičnoj vrsti ulaganja kakva je već sadržana u NPOO-u u okviru ulaganja C1.3. R1-I3 Program smanjenja rizika od katastrofa, no predlaže se nova mjera i pokazatelji s obzirom na to da se realokacija radi iz sredstava zajma. Također, za Program razvoja javne odvodnje otpadnih voda realocira se dodatnih 6.914.126 eura, što čini ukupno 163.937.099 eura za investiciju, a za Program razvoja javne vodoopskrbe realocira se dodatnih 6.515.809 eura iz oslobođenih sredstva zajma, što čini ukupno 154.492.836 eura čime će se financijski moći dodatno poduprijeti projekti lokalnih jedinica koji su suočeni s velikim povećanjem cijena građevinskih radova.

Usljed velikog povećanja cijena građevinskih radova u proteklom razdoblju, značajan broj odobrenih projekata je u postupku javne nabave dobio ponude koje su znatno iznad procijenjenih vrijednosti što se je ponovilo i u brojnim situacijama ponavljanja postupaka javne nabave.

Također, zaključak ažurirane analize stanja građevinskog tržišta za projekte iz područja vodnokomunalnog sektora koji sadrži projekcije godišnjih indeksa cijena građevinskih radova od 2024.-2026., je kako u 2023. povećanje indeksa cijena građevinskih radova u vodnokomunalnom sektoru iznosi 34,1%, a u 2024. 41,8%. Za 2025. predviđa se porast od 48,2% te za 2026. koja je ujedno i godina završetka NPOO-a, porast od 52,7%.

Predmetnom realokacijom osigurava se pravovremeno i potpuno ispunjenje postojećih pokazatelja u okviru investicija C1.3. R3-I1 (C1.3. R1-I1) Program razvoja javne odvodnje otpadnih voda (#391, #392) i C1.3. R3-I2 (C1.3. R1-I2) Program razvoja javne vodoopskrbe (#388, #389, #390).

2. Administrativna prilagodba ciljane vrijednosti izvršena je u dijelu Programa smanjenja rizika od katastrofa i Programa smanjenja odlaganja otpada. Naime, potrebno je provesti usklađenje elemenata koji su se tijekom provedbe pokazali puno logičnijim. Administrativna prilagodba za ciljne vrijednosti #85 Smanjenje udjela komunalnog otpada upućenog na odlaganje (51 %) i #89 Smanjenje udjela komunalnog otpada upućenog na odlaganje (45 %) predlaže se na način da pokazatelji budu premješteni pod reformu C1.3. R2 Provedba održivog gospodarenja otpadom te da se kod/šifra pokazatelja utvrdi na razini reforme, a ne investicije, s obzirom na to da se radi o *zero-cost* mjeri te da nisu planirana RRF sredstava za provedbu predmetnih pokazatelja. Također kod investicije C1.3. R1-I3 Program smanjenja rizika od katastrofa u sektoru upravljanja vodama predlaže se brisanje naziva revitalizacijskih projekata

koji su navedeni u opisnom dijelu mjere iz razloga što ulaganja također sadrže dodatne projekte revitalizacija te nije potrebno izdvajati samo određene nazive projekata.

C1.4. Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava

Prijedlog izmjena

1. Usklađuje se rok provedbe za pokazatelj Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu (e-ADR) s pokazateljem Uspostava funkcionalnog nacionalnog sustava elektroničke pohrane i razmjene podataka u cestovnom prijevozu (NSCP) koji ima rok provedbe Q2/2026, jer bi na taj način bila dosegnuta dodana vrijednost u istovremenom razvoju i sa sadržajne i sa tehničke strane i pridonijelo bi se interoperabilnosti na nacionalnoj i EU razini.
2. Dva projekta („Nabava/gradnja putničkih brodova za obalni linijski promet” i “Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo-Novska, poddionica Kutina-Novska (faza D)”) nastavljaju se provoditi izvan NPOO-a i prebacuju se u druge EU programe zbog rizika s izvedivošću u vremenskom okviru RRF-a radi objektivnih okolnosti (značajnog porasta cijena ključnih sirovina, komponenti i usluga, što je izazvano inflacijom i globalnom energetskom krizom te postupcima izrade projektne dokumentacije koju je izrađivao međunarodni konzorcij).
3. Pokazatelji koji su izvršeni prije roka, a vezani su za provedbu investicije Modernizacija dionice Zagreb Kustošija-Zagreb ZK-Zagreb GK i Elektrifikacija i ozelenjivanje sustava za prihvat i otpremu te električno napajanje zrakoplova u Zračnoj luci Zadar prebacuju se u sedmu tranšu radi brže apsorpcije sredstava.

C1.5. Unapređenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom

Prijedlog izmjena

1. S obzirom da je ulaganje dovršeno prije roka, predlaže se pomicanje roka provedbe ulaganja i pripadajuće ciljne vrijednosti #135 Digitalizacija najmanje 30 javnih usluga u poljoprivredi navedenih u Akcijskom planu za digitalnu transformaciju poljoprivrednih javnih usluga s Q3/2025 na Q4/2024. Pokazatelj će se prebaciti u sedmu tranšu radi brže apsorpcije sredstava.

KOMPONENTA

2. Javna uprava, pravosuđe i državna imovina

C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave

Prijedlog izmjena

1. Prilagodba pokazatelja - Za Središnji sustav interoperabilnosti za koji je inicijalno bilo planirano pružanje 21 postupka u skladu s Prilogom II. Uredbe o jedinstvenom digitalnom pristupniku broj postupaka se smanjuje na 19, jer se pokazalo da određene digitalne procedure nisu primjenjive za Hrvatsku.
2. Prilagodba pokazatelja - Prilikom izrade digitalne mobilne platforme pokazalo se da postoje usluge koje nije moguće izvršiti na mobilnoj aplikaciji, pa se predlaže 12 od 20 definiranih usluga zamijeniti s uslugama koje su korisnije za građane. Rok provedbe i ambicija ostaju nepromijenjeni.
3. Produljenje roka traži se za investiciju Ulaganja u mreže državne informacijske infrastrukture, i to zbog objektivne okolnosti u postupcima javne nabave. Investicija će biti provedena do rujna 2025.
4. Jača se ambicija, uz realokaciju dodatnih sredstava za provedbu Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na područjima na kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja. S dodatnih 21.672.676 eura, odnosno ukupno 127.850.922 eura ugovorit će se dodatnih 8 projekata (odnosno svi prijavljeni na poziv) čime će se omogućiti dodatnim 30 000 kućanstava (ukupno najmanje 130 000), na područjima na kojima nema širokopojasne mreže sljedeće generacije, pokrivenost širokopojasnim pristupom od najmanje 100 Mbit/s.

C2.4. Unapređenje upravljanja državnom imovinom

Prijedlog izmjena

1. U vezi s poboljšanjem korporativnog upravljanja u državnim poduzećima od posebnog interesa za RH i poduzećima u većinskom vlasništvu središnje države treba prilagoditi pokazatelj kao bi se omogućilo donošenje vlasničke politike nakon što Zakon o pravnim osobama u državnom vlasništvu stupi na snagu. Razlog je usklađivanje s rokom iz Zakona.
2. Pokazatelj koji je izvršen prije roka prebacuje se u sedmu tranšu radi brže apsorpcije sredstava. Radi se o ciljnoj vrijednosti #210 Dovršetak prodaje 90 državnih poduzeća koja nisu od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i kojima upravlja CERP koja je izvršena prije roka.

C2.5. Moderno pravosuđe spremno za buduće izazove

Prijedlog izmjena

1. Za provedbu projekta Trga pravde u Zagrebu realcirano je dodatnih 87.776.299 eura oslobođenih iz sredstava zajma, čime ukupna alokacija iznosi 155.633.675 eura. Naime, cijene gradnje u Hrvatskoj porasle su zbog nekoliko međusobno povezanih čimbenika: i) rastući troškovi građevinskog materijala pod utjecajem inflatornih pritisaka, poremećaja u opskrbnom lancu i geopolitičkih događaja kao što je rat u Ukrajini; ii) manjak radne snage s kojim se suočio hrvatski građevinski sektor; iii) povećana potražnja - porast građevinskih projekata, potaknut državnim ulaganjima u infrastrukturu i naporima obnove nakon potresa, povećao je potražnju za građevinskim uslugama, a povećana potražnja nadmašila je raspoloživu ponudu građevinskih tvrtki i kvalificirane radne snage, što je dovelo do viših cijena. Ovi razlozi zajedno doprinjeli su i porastu inicijalno procjenjenog troška izvedbe projekta Trga pravde.
2. Pokazatelji koji su izvršeni prije roka prebacuju se u sedmu tranšu zbog brže apsorpcije sredstava, a radi se o investicijama Povećanje učinkovitosti, koherentnosti i otvorenosti nadležnih tijela u borbi protiv korupcije kroz digitalizaciju, jačanje transparentnosti i unapređenje koordinacije te Digitalizacija etičkog sustava državnih službenika.

C2.6. Jačanje okvira za sprječavanje korupcije

Prijedlog izmjena

1. Predlaže se pomicanje roka provedbe ciljne vrijednosti #238 Skraćivanje prosječnog trajanja sudskih postupaka za kaznena djela korupcije i organiziranog kriminaliteta s Q2/2026 na Q4/2024 s obzirom na to da je pokazatelj dovršen prije roka.

C2.9. Jačanje okvira za javnu nabavu

Prijedlog izmjena

1. Predlaže se pomicanje roka provedbe ciljne vrijednosti #261 Skraćivanje prosječnog roka rješavanja žalbenih predmeta i donošenja odluka na 28 dana od dana zaprimanja žalbe s Q2/2026 na Q4/2024 s obzirom na to da je pokazatelj izvršen prije roka te se prebacuje u sedmu tranšu radi brže apsorpcije sredstava.
2. Kod Inovativne javne nabave prilagođava se pokazatelj tako što će se osposobiti predstavnici barem 150 naručitelja o javnoj nabavi inovativnih rješenja, umjesto dosadašnjih 75%

službenika za javnu nabavu naručitelja. Navedenim se povećava učinak reforme u području javne nabave.

KOMPONENTA

3. Obrazovanje, znanost i istraživanje

C3.2. Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta

Prijedlog izmjena

1. Za Razvoj sustava programskih sporazuma za financiranje sveučilišta i znanstvenih instituta usmjerenih na inovacije, istraživanje i razvoj osigurava se dodatnih 62.379.716 eura, odnosno ukupno 122.104.980 eura. Razlog je povećani interes korisnika te bi se realiziralo barem osam (umjesto sadašnjih četiri) istraživačkih projekata kojima se izravno podupire zelena tranzicija.
2. Ulaganje u Jačanje institucionalnih kapaciteta sveučilišta i znanstvenih instituta za inovacije u visini od 62.379.720 eura integrira se s gore navedenom investicijom Razvoj sustava programskih sporazuma za financiranje sveučilišta i znanstvenih instituta usmjerenih na inovacije, istraživanje i razvoj kako bi se povećao učinak reforme.

4. Tržište rada i socijalna zaštita

C4.1. Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti

Prijedlog izmjena

1. Za investiciju Razvoj i provedba novih ciljanih mjera aktivne politike zapošljavanja za potrebe zelene i digitalne tranzicije tržišta rada alokacija se smanjuje za 80 milijuna eura, odnosno sa 125 milijuna eura na 45 milijuna eura kojima će se poduprijeti najmanje 5.000 korisnika novih mjera aktivne politike zapošljavanja, od čega najmanje 3.200 dugotrajno nezaposlenih, neaktivnih i mladih osoba u NEET statusu. U razdoblju od početka planiranja aktivnosti NPOO-a do danas na tržištu rada u RH došlo je do značajnih promjena. Stanje na tržištu rada bilježi iznimno pozitivne rezultate, a što utječe na potrebe korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja.
2. Pokazatelj #295 Povećanje omjera minimalne plaće u odnosu na prosječnu bruto plaću 2024. na 50% i pokazatelj #296 Smanjenje udjela ugovora na određeno vrijeme na 17% su izvršeni prije roka te se predlaže njihovo prebacivanje u sedmu tranšu kako bi se ubrzala apsorpcija sredstava.

C4.2. Unaprjeđenje mirovinskog sustava kroz povećanje adekvatnosti mirovina

Prijedlog izmjena

1. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima od 1. siječnja 2024. unaprijeđen je sustav individualne kapitalizirane mirovinske štednje u fazi akumulacije, s ciljem boljeg poslovanja subjekata u kapitaliziranom sustavu, a na korist svih članova mirovinskih fondova. Navedeno nadilazi inicijalno utvrđeni cilj iz NPOO investicije. Stoga se predlaže prilagodba pokazatelja na način da reflektira već donesene zakonodavne izmjene čime se i ambicija mjere znatno povećava te se predlaže preraspodjela neutrošenih 2,9 milijuna eura koji su bili planirani za izradu izvješća o analizama isplativosti ulaganja obveznih mirovinskih fondova u trgovačka društva u državnom vlasništvu.
2. Također se predlaže pomicanje roka provedbe s Q1/2025 na Q4/2024 za ciljnu vrijednost #299 Povećanje ukupnog mirovinskog prihoda za 10 % do 15 % za korisnike redefiniranog oblika obiteljske mirovine (najmanje 10 %), kao i pomicanje roka provedbe s Q1/2026 na Q4/2024

za ciljnu vrijednost #301 Povećanje najniže mirovine za 3%, s obzirom na to da su ostvarene prije roka. Predmetni pokazatelji prebacit će se u sedmu tranšu radi brže apsorpcije sredstava.

C4.3. Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi

Prijedlog izmjena

1. U vezi ciljne vrijednosti koja se odnosi na smanjenje stope rizika od siromaštva, predlaže se zamjena novim pokazateljem kao što je stopa teške materijalne i socijalne deprivacije koja će se smanjiti sa 4,6% na najmanje 2,0%, uz skraćivanje roka provedbe s Q2/2026 na Q2/2025. Razlog je promjena metodologije izračune stope rizika od siromaštva, a novi pokazatelj bolje odražava učinak reforme. Iako se stopa rizika od siromaštva temelji na dohodovnom pragu i pokazuje udio osoba čiji je ekvivalentni dohodak ispod 60% medijana nacionalnog dohotka, ona ne pruža potpun uvid u stvarne životne uvjete i materijalne mogućnosti kućanstava. Naime, prihod može biti samo djelomičan pokazatelj siromaštva, jer ne uzima u obzir razlike u troškovima života, obveze kućanstava (npr. dugovanja, kredite) ili sposobnost podmirivanja osnovnih potreba. Stopa teške materijalne i socijalne deprivacije, s druge strane, izravno mjeri nemogućnost kućanstava da si priušte osnovne materijalne i socijalne potrebe, uključujući primjerice adekvatno grijanje, kvalitetnu prehranu, osnovne kućanske predmete, pristup internetu i sudjelovanje u društvenom životu, na način da prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje sedam od trinaest stavki materijalne i socijalne deprivacije. Osim toga, praćenje ovog pokazatelja osigurava usklađenost s europskim strategijama za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti te doprinosi postizanju ciljeva Europskog stupa socijalnih prava. Navedena prilagodba pokazatelja omogućila bi realnije i preciznije praćenje rezultata reformskih mjera, uzimajući u obzir šire makroekonomske okolnosti i međuresorne povezanosti koje oblikuju stopu rizika od siromaštva. Važno je naglasiti da su reforme sustava socijalne skrbi već donijele značajne promjene, no njihova učinkovitost u smanjenju stope rizika od siromaštva može se evaluirati samo u kontekstu širih ekonomskih i društvenih faktora.

C6.1. Obnova zgrada

Prijedlog izmjena

1. Za energetska obnovu zgrada realocira se dodatnih 110.720.390 eura iz oslobođenih bespovratnih sredstava, čime mjera ukupno iznosi 243.443.198 eura i sukladno tome uvećava se ambicija postojećih ciljnih vrijednosti energetske obnove javnih zgrada s trenutnih 288.000 m² na 371.256 m² i višestambenih zgrada s trenutnih 180.000 m² na 241.589 m². Iako su sredstva osigurana Dodatkom NPOO-u osigurala sufinanciranje znatno većeg broja projekata nego što je to bilo omogućeno prvobitnom alokacijom, zbog velikog interesa i broja prijava na Poziv, na rezervnoj listi nalazi se 129 projekata. Navedeni projekti udovoljili su svim definiranim uvjetima i kriterijima Poziva odnosno za njih su provedene sve provjere unutar faze 2. postupka dodjele bespovratnih sredstava te udovoljavaju svim uvjetima za donošenje Odluke o financiranju i sklapanje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava nakon čega mogu započeti s provedbom projekta. Energetska obnova višestambenih zgrada te zgrada javnog sektora doprinosi ispunjenju ciljeva i prioriteta definiranih u brojnim politikama i strategijama na globalnoj, europskoj i nacionalnoj razini. Kako bi Hrvatska ostvarila zadane ciljeve vezane uz dekarbonizaciju i transformaciju postojećeg fonda zgrada u energetska učinkoviti te uzevši u obzir da je za ove projekte izrađena projektna dokumentacija temeljem koje mogu pokrenuti nabavu i ugovoriti izvođenje radova, predlaže se predmetna preraspodjela NPOO sredstava.

C7.1. Energetika i održivi promet

Prijedlog izmjena

1. Predlaže se pomicanje roka provedbe pokazatelja #408 Plan i program razvoja vodika s Q1/2025 na Q4/2024 s obzirom na to da je pokazatelj izvršen prije roka i prebacivanje u sedmu tranšu što će omogućiti bržu apsorpciju sredstava.
2. Predlaže se ispraviti administrativna pogreška u okviru pokazatelja #422 Proširenje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku u funkciji, a koja se odnosi na početnu vrijednost kapaciteta LNG terminala, odnosno skladiti/izmijeniti trenutno navedenu početnu vrijednost u Prilogu CID-a s 250 000 m³/h na 450 000 m³/h. Prilikom definiranja predmetnog pokazatelja došlo je do omaške u navođenju početne vrijednosti te iznos od 250.000 m³/h predstavlja razliku koja je ugovorena i čijim ostvarenjem će se postići ukupan maksimalan kapacitet od 700.000 m³/h.